

NORGES INDSKRIFTER

MED DE ÆLDRE RUNER.

UDGIVNE

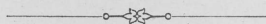
FOR

DET NORSKE HISTORISKE KILDESKRIFTFOND

VED

SOPHUS BUGGE.

I.

CHRISTIANIA.

A. W. BRØGGERS BOGTRYKKERI.

1891—1903.

8. Søtvet.

S. 171 L. 24. *alai[b]u* læs *alaifu*; se S. 198.

S. 172. *elwa*. Kluge (Paul's Grundriss² I S. 339) mener, at oht. *elo*, *elawër* »lohbraun, hochgelb« er laant fra lat. *helvus*; men denne Antagelse synes unødvendig.

Indskriften har jeg afdelt og læst som *onla elwa*. Heri har jeg seet et Mandsnavn *onla* med et Tilnavn *elwa*. I Mandsnavnet *onla* har jeg fundet Deminutiv-Suffikset *-lan-*, i Nominativ *-la*. Dette holder jeg fremdeles for rigtigt.

Jeg har fremdeles antaget *onla* for samme Navn som oldn. *Óli* og *Áli*, angelsaks. *Onela*, oldtysk *Anulo*, dog saaledes, at jeg har nævnt forskellige Indvendinger, som fra Lydforholdenes Side kunde gjøres mod denne Opfatning.

Nu synes denne Opfatning mig meget betænkelig. Hidtil er i de urnordiske Indskrifter ikke fundet nogen Form, hvori *o* er opstaaet paa lignende Maade, som den, der maatte antages ved den nævnte Opfatning. Derimod har By-Indskriften Kvindenavnet *alaifu* = oldn. *Álof* eller *Ólof*.

Jeg foreslaar derfor nu en anden Tolkning af *onla*. Paa en i 3 Eksemplarer ved Darum, Ribe Amt, Danmark, funden Brakteat (Stephens Nr. 99) er skrevet *frohila*. Dette er uden al Tvivl samme Mandsnavn som det gotiske *Froila*; jfr. for *h* Navneformen *Suchans* hos Jordanes og lign. Jeg forstaar ikke, hvorledes *frohila* kan være en nordisk Navneform, uagtet samme Brakteat har den nordiske (ikke gotiske) Ordform *laþu* = oldn. *loð*. Ved sit *o*, som er opstaaet af *au*, viser *frohila* sig, som jeg nu tror, tydelig som en gotisk Navneform. Der er heller intet særlig

paafaldende deri, at enkelte Mænd med gotiske Navne har deltaget i Forfærdigelsen af de i Norden fundne Brakteater. (Jfr. herom mere i »Almindelige Bemærkninger.«)

Men har dette været saa i ét Tilfælde, saa kan det oftere have fundet Sted. Jeg formoder derfor nu, at Mandsnavnet **onla** paa Søtvet-Brakteaten er gotisk og opstaaet af **Aunila*. Om Navne paa *Aun-* se Förstemann. Det oldhøityske Navn *Onilo* forekommer i 8de Aarh.

Mangelen af *i* foran **l** i **onla** er snarest grafisk, ligesom i **mrla** Etelhem.

Imod, at Navnet **onla** skulde være gotisk, taler neppe Ordformen **elwa** med **e**, ikke **ilwa**, allerede fordi Skrivemaaden af gotiske Navne hos latinske Forfattere viser, at det gotiske *i*, som svarede til *e* i andre germanske Sprog, ogsaa hos Goterne selv dialektisk skiftede med *e*. Desuden kan **onla** have været en Nordbo, som har laant dette sit Navn fra Goterne.